

สรุปการประชุมสภาผู้แทนราษฎร

f สำนักประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร www.parliament.go.th X Pr_ParliamentTH

การประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 26 ปีที่ 2 ครั้งที่ 24 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง)

วันพุธที่ 18 กันยายน 2567 เวลา 09.00 นาฬิกา ณ ห้องประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชั้น 2 อาคารรัฐสภา นายวันมูหะมัดนอร์ มะทา ประธานสภาผู้แทนราษฎร เป็นประธานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 26 ปีที่ 2 ครั้งที่ 24 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) โดยมี นายพิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง และนายภราดร ปริศนานันทกุล รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง ผลัดเปลี่ยนการทำหน้าที่ประธานการประชุม

ประธานฯ ได้อนุญาตให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปรีกษาหารือในเรื่องต่าง ๆ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ข้อ 24 เป็นเวลาพอสมควร และเมื่อครบองค์ประชุมแล้ว ประธานฯ ได้ดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระ ดังนี้

(1) กระทุ้งถาม

(ไม่มี)

(2) เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม

ประธานฯ แจ้งเรื่องที่ไม่ปรากฏอยู่ในระเบียบวาระการประชุม จำนวน 2 เรื่อง ได้แก่

1. รับทราบพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ประกาศแต่งตั้งรองประธานสภาผู้แทนราษฎร

ด้วยได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ประกาศแต่งตั้งรองประธานสภาผู้แทนราษฎร จึงขอเรียนเชิญสมาชิกฯ ยืนขึ้นเพื่อรับฟังพระบรมราชโองการ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ได้อ่านพระบรมราชโองการประกาศแต่งตั้งรองประธานสภาผู้แทนราษฎร ความว่า พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ประกาศว่า ด้วยสมาชิกภาพสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของนายปดิพัทธ์ สันติภาดา สิ้นสุดลง เป็นเหตุให้พ้นจากตำแหน่ง รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง ตามมาตรา 118 (1) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และนายพิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน ได้ลาออกจากตำแหน่งรองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง เป็นเหตุให้พ้นจากตำแหน่งรองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง ตามมาตรา 118 (2) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ต่อมาในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 23 สมัยประชุมสามัญ

ประจำปีครั้งที่หนึ่ง วันที่ 11 กันยายน 2567 ที่ประชุมได้ลงมติเลือกรองประธานสภาผู้แทนราษฎร แทนตำแหน่งที่ว่างแล้ว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 116 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งรองประธานสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

1. นายพิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน เป็นรองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง
 2. นายภราดร ปริศนานันทกุล เป็นรองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง
- ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 13 กันยายน พุทธศักราช 2567 เป็นปีที่ 9 ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

แพทองธาร ชินวัตร

นายกรัฐมนตรี

ที่ประชุมรับทราบ

2. คำสั่งศาลฎีกา

ด้วยประธานศาลฎีกา ได้มีหนังสือแจ้งคำสั่งศาลฎีกา กรณีคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ยื่นคำร้องขอให้ศาลฎีกาสั่งให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งหรือเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของ นายสุวรรณา กุมภีโร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดบึงกาฬ เขตเลือกตั้งที่ 2 ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 226 ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2561 มาตรา 138 และมาตรา 139 ศาลฎีกาได้มีคำสั่งให้รับคำร้องดังกล่าวไว้เพื่อพิจารณาวินิจฉัย และอ่านให้ผู้ร้องฟังเมื่อวันที่ 30 สิงหาคม 2567 ซึ่งมีผลให้ นายสุวรรณา กุมภีโร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่จนกว่าศาลฎีกาจะพิพากษาว่ามีได้กระทำความผิด ตามรัฐธรรมนูญมาตรา 226 วรรคสี่ ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2561 มาตรา 138 วรรค 3 ดังนั้น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรปัจจุบัน เท่าที่มีอยู่และปฏิบัติหน้าที่ได้ 492 คน องค์ประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งคือ 246 คน

ที่ประชุมรับทราบ

3. โครงการฝึกซ้อมหนีไฟ ประจำปี 2567

ด้วยสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้จัดโครงการฝึกซ้อมหนีไฟ ประจำปี 2567 โดยจำลองเสมือนเหตุการณ์จริง ในวันพฤหัสบดีที่ 19 กันยายน 2567 จึงขอชี้แจงรายละเอียดให้ สมาชิกฯ รับทราบ โดยในเวลา 09.00 นาฬิกา เมื่อเสียงสัญญาณแจ้งเตือนอัคคีภัยดังขึ้น ประธานฯ จะสั่งพักการประชุมประมาณ 10 นาที ขอให้สมาชิกฯ ที่อยู่บริเวณห้องประชุม ห้องอาหาร ห้องทำงาน ของสมาชิกฯ อพยพออกจากบริเวณดังกล่าว โดยใช้เส้นทางหนีไฟที่ใกล้ที่สุด ไปยังจุดรวมพลหน้าอาคาร

รัฐสภา บริเวณสนามฝั่งถนนสามเสน เมื่อสมาชิกฯ และผู้เกี่ยวข้องอพยพมายังจุดรวมพลแล้ว ให้ลงทะเบียนเช็คชื่อ ณ จุดรวมพล เพื่อตรวจนับจำนวนผู้อพยพ

ที่ประชุมรับทราบ

(3) รับรองรายงานการประชุม (ไม่มี)

(4) เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว (ไม่มี)

ร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว (คํามาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 26 ปีที่ 2 ครั้งที่ 23 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ 11 กันยายน 2567)

การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นการพิจารณาในวาระที่ 2 ซึ่งจะพิจารณาเริ่มต้นตั้งแต่ชื่อร่าง คำปรารภ และเรียงตามลำดับมาตราจนจบร่าง โดยประธานฯ จะให้กรรมการที่ขอสงวนความเห็นและผู้แปรญัตติที่ขอสงวนคำแปรญัตติไว้ได้อภิปรายก่อน ส่วนสมาชิกฯ จะอภิปรายได้เฉพาะถ้อยคำหรือข้อความที่คณะกรรมการแก้ไขเพิ่มเติมเท่านั้น และเมื่อคณะกรรมการได้ตอบชี้แจงจบแล้วจะเป็นการลงมติในमतรานี้ ๑ ตามข้อบังคับการประชุมฯ ข้อ 131

สมาชิกฯ ขอรื้อต่อที่ประชุมว่า กฎหมายฉบับนี้เป็นเรื่องสำคัญและพี่น้องที่ทำงานในท้องถิ่นรอคอย ซึ่งได้มีการหารือในวิปฝ่ายค้านและทราบว่าวิปรัฐบาลก็มีการหารือเช่นเดียวกันว่า กรณีการแก้ไขนั้นโดยเฉพาะอย่างยิ่งในมาตรา 4 มีการแก้ไขถ้อยคำและทำให้หลักการ 3 เรื่องหายไป อาทิ หลักการเกี่ยวกับการจำเป็นต้องมีการแข่งขันสอบคัดเลือก เหลือเพียงการสอบแข่งขันเท่านั้น ซึ่งสมาชิกฯ เห็นว่าขัดต่อหลักการที่รับไปจากสภา จึงต้องการให้ถอนร่างกลับไปพิจารณาก่อน โดยประธานคณะกรรมการฯ ได้กรุณาแก้ไขให้เป็นข้อสังเกตแล้ว แต่ก็ยังไม่ตรงกับที่สมาชิกฯ ได้ตั้งประเด็นไว้ จึงขอทราบว่าประธานคณะกรรมการฯ จะยังยืนยันเดินหน้าพิจารณาต่อ หรือจะรับข้อเสนอของสมาชิกฯ โดยการถอนร่างนี้ออกไปก่อนเพื่อพิจารณาให้ถี่ถ้วนอีกครั้ง ซึ่งประธานฯ คณะกรรมการฯ ยังยืนยันที่จะพิจารณาต่อ

นายพัฒนา สัพโส ประธานคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. แถลงรายงานการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ว่า ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 26 ปีที่ 1 ครั้งที่ 17 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เป็นพิเศษ วันพุธที่ 14 กุมภาพันธ์ 2567 ได้พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายพัฒนา สัพโส กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ร่างพระราชบัญญัติยกเลิกคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 8/2560 เรื่อง การขับเคลื่อนการปฏิรูปการบริหารงานส่วนบุคคลท้องถิ่น ลงวันที่ 21 กุมภาพันธ์ พุทธศักราช 2560 พ.ศ. (นายวรภพ วิริยะโรจน์ กับคณะ

เป็นผู้เสนอ) ร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายชัยชนะ เดชเดโช กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายक्रमานิตย์ สังข์พุ่ม กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง เพื่อพิจารณา กำหนดการแปรญัตติภายใน 15 วัน โดยให้ถือเอาร่างพระราชบัญญัติของนายक्रमานิตย์ สังข์พุ่ม กับคณะ เป็นหลักในการพิจารณา นั้น บัดนี้ คณะกรรมาธิการได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว โดยได้ให้ความสำคัญและนำคำอภิปรายของสมาชิกฯ ในวาระที่ 1 ขึ้นรับหลักการ และความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาประกอบการพิจารณาโดยรอบคอบ ทั้งนี้ คณะกรรมาธิการได้พิจารณาปรับปรุงร่างพระราชบัญญัตินี้โดยแก้ไขเพิ่มเติมความในประเด็นต่าง ๆ ซึ่งมีสาระสำคัญ ดังนี้

1. กรณีการจัดและดำเนินการสอบของข้าราชการพนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ยังคงยืนยันตามหลักการเดิม โดยให้คณะกรรมการระดับจังหวัด เป็นผู้มีอำนาจหลักในการจัดและดำเนินการสอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามรูปแบบการบูรณาการใช้อำนาจร่วมกันระหว่างคณะกรรมการกลาง คณะกรรมการระดับจังหวัด และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นอกจากนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีส่วนร่วมในการสนับสนุนค่าดำเนินการในการจัดและดำเนินการสอบด้วย

2. กรณีการโอนข้าราชการและพนักงานส่วนท้องถิ่นเพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในพื้นที่ ยังคงยืนยันตามหลักการเดิม โดยเป็นอำนาจของคณะกรรมการกลาง อย่างไรก็ตาม เพื่อให้การดำเนินการเกิดความคล่องตัว คณะกรรมการกลางสามารถโอนอำนาจไปยังคณะกรรมการระดับจังหวัดเพื่อแก้ปัญหาในพื้นที่ได้

จากนั้น เป็นการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้โดยเริ่มต้นตั้งแต่ชื่อร่าง คำปรารภ และเรียงตามลำดับมาตราจนจบร่าง

ชื่อร่างพระราชบัญญัติ

ไม่มีการแก้ไข

คำปรารภ

มีการแก้ไข

กรรมาธิการขอสงวนความเห็น ได้ชี้แจงข้อสงวนในส่วน of คำปรารภที่ คณะกรรมาธิการฯ เพิ่มเติมคำปรารภในส่วนบทจำกัดสิทธิและเสรีภาพ มาตรา 26 มาตรา 27 และ มาตรา 251 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยมาตรา 251 ไม่ใช่บทที่รับรองสิทธิและเสรีภาพ แต่เป็นการวางหลักการของการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นซึ่งต้องเป็นไปตามกฎหมายเฉพาะ จึงไม่จำเป็นต้องเป็นบทจำกัดสิทธิ ส่วนมาตรา 27 เป็นการรับรองสิทธิและเสรีภาพในเรื่องของความเท่าเทียมกันและความเสมอภาคโดยวรรคสุดท้ายเป็นการรับรองสิทธิของข้าราชการว่ามีสิทธิและเสรีภาพเท่าเทียมกับประชาชนยกเว้นเรื่องของวินัยและจริยธรรมที่สามารถแตกต่างกันได้ ซึ่งสาระสำคัญ

ของร่างพระราชบัญญัตินี้ไม่ได้กล่าวถึงเรื่องของวินัยและจริยธรรมแต่อย่างใด แต่เป็นเรื่องของการเพิ่มเติมอำนาจคณะกรรมการข้าราชการส่วนจังหวัด เรื่องของการจัดสอบ และเรื่องอำนาจของคณะกรรมการข้าราชการกลางคณะกรรมการข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด ในการมีมติคำสั่งโยกย้ายกรณีจำเป็นที่มีความขัดแย้งในท้องถิ่น จึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องกำหนดบทจำกัดสิทธิจึงขอแก้ไขโดยตัดวรรคสองและวรรคสามออก คงเหลือแต่ข้อความว่า โดยที่เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการบุคคลส่วนท้องถิ่นเท่านั้น นอกจากนี้ ได้มีสมาชิกฯ อภิปรายในส่วนเหตุผลและบทจำกัดสิทธิในคำปรารภที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำ ระบุถึง 2 มาตราของรัฐธรรมนูญ คือ มาตรา 26 ในเรื่องการตรากฎหมายที่จำเป็นต่าง ๆ ต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่มีบทบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ และมาตรา 27 บุคคลย่อมเสมอกันในทางกฎหมายกรณีที่จะมีการได้รับการคุ้มครองอย่างเท่าเทียมกัน แต่กรณีการเพิ่มเติมในรัฐธรรมนูญมาตรา 251 เข้ามาในบทจำกัดสิทธิที่อยู่ในคำปรารภ จึงมีข้อสงสัยและไม่เห็นด้วยหลายประการ ซึ่งมาตรา 251 อยู่ในหมวดที่ 14 ว่าด้วยการปกครองส่วนท้องถิ่น แต่กรณีมาตรา 251 กล่าวถึงเฉพาะกรณีที่มีการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นนั้นให้เป็นไปตามกฎหมายที่บัญญัติ ซึ่งกฎหมายฉบับนี้ก็เป็นหนึ่งในกฎหมายที่บัญญัติเกี่ยวข้องกับงานบริหารงานบุคคลและผู้ถือระบบคุณธรรม การคำนึงถึงความเหมาะสมความจำเป็นของแต่ละองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น มาตรฐานที่สอดคล้องเพื่อให้มีการพัฒนาหรือการสับเปลี่ยนบุคลากรขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ได้ กรณีที่จะต้องมีการออกกฎหมายในลักษณะจำกัดสิทธินั้น ให้มีข้อยกเว้นหรือเงื่อนไขแบบใด ฉะนั้น กรณีของการเติมมาตรา 251 ของรัฐธรรมนูญ เข้ามาในคำปรารภจึงจำเป็นต้องขอคำชี้แจงของคณะกรรมการว่าเติมเข้ามาในบทจำกัดสิทธิด้วยเหตุผลอะไร หรือเป็นเหตุผลที่มีการเฉพาะเจาะจงอย่างไร กรณีในลักษณะการเพิ่มเติมเช่นนี้เคยเกิดขึ้นในกฎหมายฉบับอื่นหรือไม่ อีกทั้งเห็นว่าการเพิ่มเติมมาตรา 251 ไม่สอดคล้องกับหลักการบัญญัติกฎหมายไม่สอดคล้องกับการมาอยู่ในบทจำกัดสิทธิดังกล่าว ประเด็นเห็นด้วยกับการจัดสอบพนักงานส่วนท้องถิ่นในจังหวัดของตนเองโดยส่วนกลางมีส่วนร่วม ซึ่งที่ผ่านมาการสอบกับส่วนกลางนั้น เมื่อผู้สอบได้ต้องไปบรรจุที่จังหวัดอื่น ไม่ได้อยู่ในจังหวัดของตนเอง และเมื่อบรรจุครบกำหนด 2 ปี ก็ต้องมีการวิ่งเต้นเพื่อขอยกย้ายกลับสู่ภูมิลำเนาของตนเอง จึงเห็นว่าควรให้แต่ละจังหวัดจัดการเรื่องการสอบเองเพื่อให้บุคลากรได้ทำงานในจังหวัดภูมิลำเนา มีพื้นเพ มีครอบครัว ในพื้นที่ซึ่งจะได้พัฒนาท้องถิ่นที่จังหวัดตนเองให้ดีขึ้น แต่จะต้องระมัดระวังเรื่องของการทุจริต โดยให้เป็นการสอบที่โปร่งใสตรวจสอบได้ซึ่งจะทำให้ได้รับประโยชน์กันทุกฝ่าย การแก้ไขครั้งนี้ ควรให้มีความสละสลวยในการสอบเลื่อนหรือเปลี่ยนตำแหน่งของบุคลากรในท้องถิ่นให้เกิดความก้าวหน้า ความเป็นธรรม และความคล่องตัวในการทำงาน ซึ่งจะทำให้กฎหมายฉบับนี้เกิดประโยชน์มากที่สุด

กรรมการฯ ชี้แจงว่า การพิจารณาเรื่องแบบในการเขียนคำปรารภนั้น มีประเด็นที่ต้องพิจารณาประเด็นแรกคือ กระบหสิทธิที่เข้าลักษณะตามมาตรา 26 ของรัฐธรรมนูญหรือไม่ โดยสิทธิของข้าราชการท้องถิ่นนั้นมีสิทธิเช่นเดียวกับประชาชนทั่วไป ซึ่งมี 4 เรื่อง ที่รัฐธรรมนูญ มาตรา 27 วรรคท้ายกล่าวว่าสามารถทำบทบัญญัติที่จำกัดสิทธิข้าราชการได้ คือ การเมือง สมรรถภาพ วินัย และจริยธรรม แต่ตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีหลายมาตราที่กำหนดให้มีการบังคับโอน บังคับย้าย ซึ่งกระบหสิทธิอย่างแน่นนอน และไม่ได้เกี่ยวข้องกับ 4 เรื่อง ที่กล่าวมา และเมื่อกระบหสิทธิจึงจำเป็นต้องเขียนบทบัญญัติเรื่องการจำกัดสิทธิไว้ ซึ่งรูปแบบในการเขียนคำปรารภนี้คณะกรรมการฯ ได้พิจารณาตามแนวคำวินิจฉัยของคณะกรรมการกฤษฎีกา คณะพิเศษ ซึ่งได้วินิจฉัยว่า รูปแบบการทำคำปรารภแต่เดิมอยู่ในมาตรา 29 ของรัฐธรรมนูญในฉบับ 2540 ซึ่งมีหลักการเดียวกัน แต่ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา คณะพิเศษ มีความเห็นว่า รูปแบบจะต้องเขียนไว้เป็น 2 ส่วน เช่นเดียวกับเช่นเดียวกับที่คณะกรรมการฯ ชุดนี้ได้ทำไว้ในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ โดยส่วนที่ 1 เป็นเรื่องหลักการ และบทบัญญัติ ส่วนที่ 2 เป็นเรื่องของเหตุผลประกอบคำปรารภ

ทั้งนี้ สมาชิกฯ ได้อภิปรายแสดงความคิดเห็นอย่างกว้างขวางเกี่ยวกับความไม่ชัดเจนในการแก้ไข โดยเห็นว่าประเด็นการแก้ไขคำปรารภนั้น จากการรับฟังการอภิปรายแล้วเห็นว่าการกรรมการฯ คล้อยตามผู้ขอสงวนความเห็น จึงต้องการให้มีการตกลงกันให้ชัดเจน และกรณีที่กรรมการฯ ได้แก้ไขเปลี่ยนแปลง มาตรา 4 ซึ่งขัดกับหลักการที่สภารับไป ดังนั้น ประธานฯ จึงสั่งพักการประชุมเป็นเวลา 10 นาที เพื่อให้คณะกรรมการฯ ตกลงกันให้ชัดเจน

จากนั้น นายพัฒนา สัพโส ประธานคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ชี้แจงต่อที่ประชุมว่าจะขอรับข้อสังเกตที่สมาชิกฯ มีความห่วงใยไปพิจารณา และขอถอนร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไปดำเนินการแก้ไขอย่างเร่งด่วน และขอโทษพี่น้องคนท้องถิ่นและสมาชิกฯ ที่เกิดปัญหาขึ้นทำให้เสียเวลาซึ่งคณะกรรมการฯ จะทำสิ่งที่ดีที่สุดให้กับพี่น้องคนท้องถิ่นต่อไป

นายอัสพลร์ สรรณ์ไตรภพ รองประธานคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. คนที่สองกล่าวเพิ่มเติมว่า ขอขอบคุณสมาชิกฯ ที่ได้ทักท้วงการทำงานของคณะกรรมการฯ ซึ่งมีประโยชน์เป็นอย่างมาก และหากเรายังคงดำเนินการทางนิติบัญญัติต่อไปอาจส่งผลกระทบอย่างร้ายแรงต่อร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จึงขอขอบคุณสมาชิกฯ มา ณ โอกาสนี้

เรื่องด่วน

ด้วยในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 26 ปีที่ 2 ครั้งที่ 1 วันพุธที่ 3 กรกฎาคม 2567 ที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบให้เลื่อนการพิจารณาระเบียบวาระเรื่องด่วนที่ 1 ร่างพระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายณัฐพงษ์ เรืองปัญญาวุฒิ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และเรื่องด่วนที่ 2 ร่างพระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นางสาวธีรรัตน์ สำเร็จวานิชย์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ออกไปก่อน เพื่อรอพิจารณาพร้อมกันกับร่างพระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่คณะรัฐมนตรีจะเสนอมายังสภาผู้แทนราษฎร ดังนั้น ประธานฯ จึงขอดำเนินการตามระเบียบวาระต่อไป

นายปกรณ์วุฒิ อุดมพิพัฒน์สกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ พรรคประชาชน ในฐานะประธานวิปฝ่ายค้าน กล่าวต่อที่ประชุมว่า เนื่องจากร่างพระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ได้ค้างอยู่ในระเบียบวาระการประชุมเป็นเวลากว่า 2 เดือนแล้ว และเมื่อมีการขอเลื่อนการพิจารณาก็มีการรับปากว่าจะนำกลับเข้ามาพิจารณาภายใน 30 วัน ซึ่งจากการที่มีการเปลี่ยนคณะรัฐมนตรีทั้งชุดจึงเข้าใจดีและไม่ได้ท้วงถามแต่อย่างใด แต่ในวันนี้ทางคณะรัฐมนตรีสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างสมบูรณ์แล้ว จึงขอสอบถามถึงกระบวนการของร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวว่าจะกลับเข้าสู่การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรเมื่อไร

นายศรัณย์ ทิมสุวรรณ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเลย พรรคเพื่อไทย ในฐานะวิปรัฐบาล กล่าวว่า เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงคณะรัฐมนตรี หน่วยงานจึงมีคำแนะนำว่า กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับนโยบาย ควรรอคณะรัฐมนตรี หลังจากที่ได้มีการแถลงนโยบายของรัฐบาลต่อรัฐสภาแล้ว ซึ่งขณะนี้เรามีนายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรีแล้ว หน่วยงานได้ชี้แจงว่า เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงคณะรัฐมนตรีในกระทรวงที่เกี่ยวข้อง จึงจำเป็นต้องให้หน่วยงานสอบถามและเสนอขึ้นมาจากระดับหน่วยงานไปยังคณะรัฐมนตรีอีกครั้งหนึ่ง ทั้งนี้ สมาชิกฯ ได้ขอเอกสารชี้แจงขั้นตอนจากหน่วยงานมาแล้ว และจะส่งให้สมาชิกฯ พรรคฝ่ายค้านอีกครั้ง

3. ร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี พ.ศ. (คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ) (ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 26 ปีที่ 2 ครั้งที่ 23 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ 11 กันยายน 2567)

นางสาวศุภมาส อิศรภักดี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้รับมอบหมายจากคณะรัฐมนตรี เสนอร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี พ.ศ. โดยมีหลักการและเหตุผล ดังนี้

หลักการ

ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

เหตุผล

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงการบริหารมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีให้เป็นสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการแต่อยู่ในกำกับของรัฐ เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการที่เป็นอิสระ มีความคล่องตัวและมีธรรมาภิบาล สามารถจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง รวมทั้งเพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และการปฏิรูปการอุดมศึกษา จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี พ.ศ. มีเจตนารมณ์สำคัญที่จะปรับเปลี่ยนสถานะของมหาวิทยาลัยจากส่วนราชการไปเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ การปรับเปลี่ยนดังกล่าวจะมีผลทำให้มหาวิทยาลัยมีความยืดหยุ่น และเกิดความคล่องตัวในการบริหารจัดการองค์การภายใต้การกำกับดูแลของสภามหาวิทยาลัย อันจะส่งผลทำให้มหาวิทยาลัยสามารถจัดการศึกษา ให้บริการทางวิชาการ ส่งเสริมการวิจัยและนวัตกรรม ตลอดจนพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการและวิชาชีพชั้นสูงเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และการปฏิรูปการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงเป็นสถาบันวิชาการที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาพื้นที่ท้องถิ่นและสังคม โดยมุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนและการแก้ปัญหาในพื้นที่เขตอีสานใต้และอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงเป็นสำคัญ

สมาชิกฯ อภิปรายแสดงความเห็น ข้อเสนอแนะ และข้อสังเกต อาทิ การประเมินมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ที่ได้ออกนอกระบบไปแล้วว่าเป็นอย่างไร มีความแตกต่าง ข้อดี ข้อเสียอย่างไร ในการออกนอกระบบ ด้านผลสัมฤทธิ์ของมหาวิทยาลัย ด้านบุคลากร ด้านนักศึกษา ด้านความคุ้มค่า คำนวณ หรือการประหยัดงบประมาณในการเปลี่ยนผ่านไปสู่มหาวิทยาลัยนอกระบบ ซึ่งมีเหตุจำเป็นใดที่ต้องนำมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีออกนอกระบบในครั้งนี้ ประเด็นผลกระทบต่อการแก้ไขกฎหมาย ด้านนักศึกษา ด้านบุคลากรข้าราชการ อาจารย์ หรือพนักงานของรัฐ หรือพนักงานอื่น ๆ เพราะสิ่งเหล่านี้จะชัดเจนในตัวชี้วัด และจะกระทบในคุณภาพของอาจารย์ในการสอนหรือไม่ ขณะที่นักศึกษาที่มีความกังวลเรื่องค่าเทอม ค่าใช้จ่าย มีหลักประกันว่าจะไม่กระทบกับค่าใช้จ่ายและคุณภาพของการศึกษาหรือไม่ ทั้งนี้ ขอเสนอให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากนักศึกษาในเรื่องดังกล่าวด้วย ประเด็นด้านงบประมาณของมหาวิทยาลัย เมื่อเป็นการบริหารจัดการออกนอกระบบแล้วและจะได้รับงบประมาณจากรัฐน้อยลงนั้น มีแนวทางในการบริหารจัดการเรื่องดังกล่าวอย่างไร มีการประเมินความคุ้มค่าที่ได้รับงบประมาณจากรัฐที่เป็นเงินภาษีของประชาชนอย่างไร ประเด็นการปรับเป็นพินัยของร่างพระราชบัญญัตินี้ โดยให้อำนาจอธิการบดีและคณะกรรมการซึ่งการปรับจะขึ้นอยู่กับฐานความผิด และมีการกำหนดเป็นความผิดอย่างไร ด้านใด ควรกำหนดให้ชัดเจน ทั้งนี้ ไม่เห็นด้วย

กับการมอบหมายของอธิการบดีที่จะสามารถมอบหมายผู้อื่นในการทำหน้าที่ส่วนนี้แทน การมอบหมายไม่ใช่เป็นการมอบอำนาจในการปรับผู้อื่นได้ จึงขอให้ชี้แจงในประเด็นดังกล่าว ส่วนการออกนอกระบบหรือเป็นหน่วยงานในกำกับของรัฐนั้น มีความต้องการความคล่องตัวทั้งด้านการบริหารจัดการต่าง ๆ การจัดการหลักสูตรการเรียนการสอน การประหยัดค่าใช้จ่ายของรัฐ และการหารายได้เอง แต่ที่ผ่านมามหาวิทยาลัยต่าง ๆ ที่ออกนอกระบบไปแล้ว ยังมีการของบประมาณจากรัฐเช่นเคย จึงเป็นข้อกังวลและความห่วงใยในประเด็นดังกล่าว ทั้งนี้ มหาวิทยาลัยจะต้องหารายได้เพื่อดำเนินกิจการเอง ลดการงบประมาณจากรัฐ หากไม่สามารถหารายได้อย่างเพียงพอจะทำให้ไม่สามารถอยู่และดำเนินกิจการต่อไปได้ จึงต้องการให้จัดการด้านงบประมาณให้แข็งแกร่งและพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน ขณะที่บุคลากรที่เป็นข้าราชการอาจกังวลว่าจะถูกลดทอนสิทธิประโยชน์ สวัสดิการและสวัสดิภาพ อีกทั้งมีข้อสังเกตในประเด็นปัญหาธรรมาภิบาลในมหาวิทยาลัย การสรรหาและแต่งตั้งผู้บริหารมหาวิทยาลัย รวมทั้งนายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ การรักษาการในตำแหน่งอธิการบดี จำนวนสัดส่วนองค์ประกอบคุณสมบัติในการได้มาของนายกสภามหาวิทยาลัยและผู้ทรงคุณวุฒิ ประเด็นดังกล่าวจะต้องคำนึงถึงการทำงานที่ต้องยึดโยงและเข้าใจบริบทที่แท้จริงของมหาวิทยาลัยฯ จึงจะเป็นการทำงานให้มหาวิทยาลัยฯ ตอบโจทย์ได้ตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย ประเด็นการสนับสนุนให้เป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ ข้อดีคือเป็นนิติบุคคล มีอิสระและคล่องตัวในการบริหารจัดการ สามารถจัดตั้งนิติบุคคลเพื่อดำเนินกิจการเกี่ยวกับหรือต่อเนื่องกับกิจการของมหาวิทยาลัยหรือนำผลงานวิจัยนวัตกรรมไปเผยแพร่ หรือไปใช้ประโยชน์ หรือเพื่อส่งเสริมวิสาหกิจเริ่มต้น สามารถมีความร่วมมือกับสถาบันหรือองค์กรทั้งในและต่างประเทศ เพื่อพัฒนาพื้นที่โดยเฉพาะพื้นที่ในเขตอีสานใต้และอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง สามารถจัดหารายได้ เก็บรายได้โดยไม่ต้องส่งคืนคลังของแผ่นดิน ได้รับเงินอุดหนุนที่สามารถนำไปใช้ตามข้อบังคับของสภามหาวิทยาลัยแทนระบบแบบแผนทางราชการ อีกทั้งยังส่งเสริมทรัพย์สินที่ได้มาไม่เป็นที่ราชพัสดุและเป็นกรรมสิทธิ์ของมหาวิทยาลัย

รองศาสตราจารย์ชุตินันท์ ประสิทธิ์ภูริปรีชา อธิการบดีมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ชี้แจงว่า มหาวิทยาลัยอุบลราชธานีเป็นมหาวิทยาลัยแห่งการขับเคลื่อนเศรษฐกิจเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตในเขตพื้นที่อีสานตอนใต้ มีพันธกิจในการดูแลการแก้ไขปัญหา ไม่ว่าจะเป็น เศรษฐกิจ ความยากจน โดยใช้องค์ความรู้ต่าง ๆ แต่เนื่องจากขณะนี้โลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทำให้มหาวิทยาลัยต่าง ๆ ต้องมีการปรับตัว ที่เห็นได้ชัดคือเทคโนโลยีสารสนเทศ หรือ AI ที่เข้ามามีบทบาทค่อนข้างสูง จึงถึงเวลาที่มหาวิทยาลัยฯ ต้องมีการปรับบริบทและการทำงาน มหาวิทยาลัยฯ ต้องขอขอบคุณในข้อกังวลและความห่วงใยของสมาชิกฯ ในเรื่องของค่าเล่าเรียนต่าง ๆ ที่สมาชิกฯ มีความกังวลและห่วงใยนั้น ขอเรียนว่านักศึกษาของมหาวิทยาลัยฯ ส่วนใหญ่มีสถานะทางเศรษฐกิจไม่มากนัก ทำให้ต้องบัญญัติมาตรา 18 ขึ้น ปัจจุบันได้จัดทุนการศึกษาให้นักศึกษาถึง 20 ล้านบาท โดยแสวงหาทุนจากทั้งภายนอกและภายใน จึงไม่น่ามีปัญหาในเรื่องค่าธรรมเนียมการศึกษา สำหรับเจตจำนงในการที่เป็น

มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ เนื่องจากที่ผ่านมามหาวิทยาลัยฯ ได้รับงบประมาณลดลงตามลำดับ ดังนั้น ในภาวะที่ต้องเปลี่ยนไปในเรื่องของการปรับตัว การเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐจะสามารถทำให้เราใช้องค์ความรู้ขยายพันธกิจ สามารถทำงานวิจัยอย่างครบวงจรสู่ผลิตภัณฑ์ และสามารถสร้างรายได้ให้เพิ่มมากขึ้น โดยรายได้ดังกล่าวจะถูกนำกลับมาพัฒนานักศึกษาให้มีคุณภาพ สำหรับข้อกังวลและความห่วงใยของสมาชิกฯ ในทุกประเด็น มหาวิทยาลัยฯ จะนำไปสู่การบริหารงานของมหาวิทยาลัยฯ และนำไปสู่การพิจารณาในขั้นกรรมาธิการต่อไป

จากนั้น ที่ประชุมมีมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี พ.ศ. ด้วยคะแนน 400 เสียง และตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญเพื่อพิจารณา จำนวน 31 คน กำหนดระยะเวลาในการแปรญัตติ 15 วัน

4. ร่างพระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายอดิศร เพียงเกษ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

เนื่องจากมีร่างพระราชบัญญัติในทำนองเดียวกันอีก 1 ฉบับ คือ ร่างพระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายเอกราช อดุมอำนาจ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ประธานฯ จึงเห็นว่าสามารถรวมระเบียบวาระการประชุมเพื่อนำมาพิจารณาพร้อมกันและลงมติในวาระที่ 1 ตามข้อบังคับการประชุมฯ ข้อ 55 (2) และข้อ 117 วรรคสาม

สมาชิกฯ ได้เสนอให้มีการเลื่อนการพิจารณา 2 วาระนี้ออกไปก่อน ตามข้อบังคับการประชุมฯ ข้อ 55 (5) เนื่องจากมีความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องว่า ร่างพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับที่สภากำลังพิจารณา มีความเกี่ยวข้องกับกฎหมายอีกฉบับหนึ่ง ซึ่งหากไม่แก้ไปพร้อมกันก็ไม่สามารถบังคับใช้ได้ทางหน่วยงานจึงเสนอว่าควรรอให้มีร่างแก้ไขกฎหมายอีกฉบับหนึ่งที่มีความเกี่ยวข้องกันเข้ามาในสภาก่อนแล้วจึงพิจารณาร่วมกัน เพื่อให้สามารถพิจารณาไปได้ตามกระบวนการและไม่เกิดความขัดแย้งกันในเชิงกฎหมายทั้งสองฉบับ

นายอดิศร เพียงเกษ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ พรรคเพื่อไทย ในฐานะผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติฯ กล่าวว่า ในการพิจารณากฎหมายทั้ง 2 ฉบับ ครั้งที่ผ่านมาทางรัฐมนตรีได้รับปากว่าจะเร่งรัดให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องคือ กสทช. ได้พิจารณาอย่างรวดเร็ว ตนไม่ขัดกับมติของคณะรัฐมนตรีแต่ต้องการสอบถามเพื่อความมั่นใจว่าทางคณะรัฐมนตรีโดยเฉพาะรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องได้มีกำหนดเวลาอย่างไร

นายจุลพันธ์ อมรวิวัฒน์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง กล่าวว่า รับทราบถึงความห่วงใยของสมาชิกฯ และต้องการเร่งรัดให้มีการปรับแก้ในร่างพระราชบัญญัติใดก็ตามที่เป็นประโยชน์ต่อพี่น้องประชาชนโดยเฉพาะกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ซึ่งจากความเห็นของหน่วยงานยังมีข้อขัดแย้งบางประการ ซึ่งสามารถพูดคุยกันได้ในขั้นของคณะกรรมาธิการ อีกทั้งในเรื่องของความขัดแย้งในตัวบท

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะในเรื่องของการรับรายได้ซึ่งจะต้องมีการแก้ไขกฎหมายไปพร้อมกัน ในประเด็นนี้ได้มีการหารือกันกับนายประเสริฐ จันทรรวงทอง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งจะมีการเร่งรัด และเชื่อว่าระยะเวลาที่จะเสนอกลับเข้ามานั้นไม่นานเกินรอ ยืนยันว่าคณะรัฐมนตรีไม่ได้นิ่งนอนใจและจะเร่งนำกฎหมายนี้กลับเข้ามาพิจารณาโดยเร็วที่สุด

นายเอกราช อุดมอำนวยการ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกรุงเทพมหานคร พรรคประชาชน ในฐานะผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติฯ กล่าวว่า ในการประชุมวิปฝ่ายค้านได้มีการเรียก กสทช. เข้ามาสอบถามพบว่า ในช่วงเวลาที่มีการประชุมเรื่องการรับร่างนี้ไปพิจารณานั้นไม่ได้มีการเรียกตนหรือสมาชิกฯ ที่เสนอร่างเข้าไปสอบถาม และผลออกมาเป็นความเห็นในลักษณะที่ว่าขัดหรือแย้งกับกฎหมายอื่นที่หน่วยงานกำลังจัดทำ และยังมีร่างที่ต้องแก้ไขไปควบคู่กันคือ ร่างพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งในร่างดังกล่าว เมื่อมีการแก้ไขในมาตราที่เกี่ยวข้อง ปรากฏว่าเป็นร่างที่เกี่ยวข้องกับการเงิน และเมื่อมีการเปลี่ยนคณะรัฐมนตรี จึงขอสอบถามว่า จะมีเรื่องนี้กลับมาพิจารณาเมื่อไร แนวทางปฏิบัติจะเป็นอย่างไร และในการประชุมเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. 3 ใน 2 หน่วยงาน ไม่ได้ติดขัด จึงเห็นว่าจะน่าจะเป็นปัญหาของหน่วยงาน โดยเราในฐานะหน่วยงานนิติบัญญัติจะต้องยืนยันในการทำหน้าที่ตราพระราชบัญญัติ

นายจุลพันธ์ อมรวิวัฒน์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง กล่าวว่า ไม่ได้ต้องการยับยั้งกฎหมาย แต่ต้องเข้าใจในกระบวนการตราร่างพระราชบัญญัติ โดยเมื่อกฎหมายใดก็ตามเข้าสู่สภาแล้ว และมีการรับไปขอความเห็นของหน่วยงาน 60 วัน ซึ่งหน่วยงานได้ส่งความเห็นเข้ามาและมีข้อสำคัญหนึ่งคือ เนื่องจากมาตรา 51 วรรคสองของพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2553 กำหนดให้ผู้ประกอบการบริการชุมชนมีสิทธิมีรายได้และหารายได้จากการบริจาคหรือการอุดหนุนสถานหรือรายได้จากทางอื่นที่มีใช้การโฆษณา ดังนั้น จึงทำให้ขัดและแย้งกับสิ่งที่จะมีการแก้ไข

ทั้งนี้ สมาชิกฯ ได้แสดงความคิดเห็นโดยฝากไปยังคณะรัฐมนตรีว่า ในอนาคตหากมีการประชุมเพื่อพิจารณากฎหมายฉบับใดที่คณะรัฐมนตรีจะรับไปพิจารณาก่อนรับหลักการ ขอให้เชิญผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติไปร่วมประชุมด้วยเพื่อหน่วยงานที่รับไปพิจารณาจะได้ไม่พิจารณาขัดกับเจตนารมณ์ของเจ้าของร่าง

เมื่อสมาชิกฯ ได้แสดงความเห็นอย่างกว้างขวางเป็นเวลาพอสมควรแล้ว ประธานฯ ได้ถามมติที่ประชุมตามที่ได้มีสมาชิกฯ เสนอให้เลื่อนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายอดิสร เพ็ญเกษ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

และร่างพระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายเอกราช อุฒมอานวย กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ออกไปก่อน ซึ่งที่ประชุมเห็นชอบ

6. ร่างพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายวิโรจน์ ลักขณาอดิศร กับคณะ เป็นผู้เสนอ) (เรื่องตามระเบียบวาระเรื่องด่วนที่ 4 - 6 เป็นเรื่องที่คณะรัฐมนตรีขอรับไปพิจารณาก่อนรับหลักการ และได้ส่งคืนสภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณา ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ข้อ 118)

ร่างพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เป็นเรื่องที่ได้มีการอภิปรายไปแล้วในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร โดยคณะรัฐมนตรีได้ขอรับร่างไปพิจารณาก่อนรับหลักการ ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 3 กันยายน 2567 รับทราบข้อสังเกตและผลการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติตามที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเสนอ และมีมติให้ส่งคืนร่างพระราชบัญญัติ พร้อมให้ชี้แจงข้อสังเกตและความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร ทั้งนี้ ให้กระทรวงการคลังดำเนินการทบทวนความเหมาะสมและประเมินผลสัมฤทธิ์ของร่างพระราชบัญญัตินับดังกล่าวทั้งฉบับอย่างเป็นระบบ และเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

นายวิโรจน์ ลักขณาอดิศร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ พรรคประชาชน ชี้แจงว่า หลักการสำคัญในการแก้ไขพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ มีอยู่ 2 ประการ คือ 1. การสร้างความโปร่งใสในมาตรา 28 และมาตรา 76 ให้ประชาชนที่เป็นเจ้าของเงินแผ่นดินได้มีส่วนร่วมในการเข้าถึงข้อมูลสำคัญด้านงบประมาณ ไม่ว่าจะเป็น ภาระทางการคลังที่รัฐต้องรับผิดชอบในการดำเนินนโยบาย สถานะหนี้สาธารณะ หนี้ภาครัฐ และความเสี่ยงทางการคลัง เพราะผู้ที่ต้องแบกรับหนี้ทั้งหมดคือประชาชน และ 2. การปรับปรุงการจัดการเงินนอกงบประมาณ ในมาตรา 61 ให้มีความโปร่งใสมากขึ้น โดยหน่วยงานใดที่มีความจำเป็นในการจัดการเงินนอกงบประมาณด้วยตนเองก็สามารถทำได้ โดยเฉพาะกองทัพที่มีการใช้จ่ายเงินนอกงบประมาณมากถึงปีละเกือบ 20,000 ล้านบาท แต่ต้องมีการตรากฎหมายในระดับพระราชบัญญัติมากำกับ มีการตรวจสอบตามหลักการทางบัญชี และมีการเปิดเผยงบการเงินต่อสาธารณะอย่างโปร่งใส ไม่ใช่เป็นเพียงทำข้อตกลงกับกระทรวงการคลังแล้วนำเงินนอกงบประมาณไปจัดการได้ตามอำเภอใจที่ไม่สามารถตรวจสอบได้ ซึ่งในหนังสือที่ส่งกลับมานั้น ไม่ได้สนใจข้อห่วงใยและข้อสังเกตใด ๆ ของคณะกรรมการการแก้ไขพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐในครั้งนี้นอกจากนี้ของ ตนและคณะ มีแรงบันดาลใจมาจากสมาชิกฯ ทุกพรรค ทุกคน ผ่านรายงานข้อสังเกตของพระราชบัญญัติงบประมาณของทุกปีที่ได้มีการลงมติเห็นด้วยแบบเอกฉันท์ในทุกครั้ง โดยในปี 2568 คณะกรรมการฯ ได้ตั้งข้อสังเกตไว้ว่า กระทรวงกลาโหมเป็นเพียงกระทรวงเดียวที่มีเงินนอกงบประมาณประเภทที่ 2 ซึ่งใช้

ระเบียบที่กำหนดขึ้นเองโดยไม่จำเป็นต้องปฏิบัติตามระเบียบของกระทรวงการคลัง และคณะกรรมการฯ ยังได้ย้ำว่าควรมีข้อมูลรายละเอียดของเงินนอกงบประมาณมาแสดงเพื่อลดความซ้ำซ้อนในการจัดสรรงบประมาณ หากงบประมาณไม่มีความซ้ำซ้อนรัฐบาลจะทํานโยบายได้อีกหลายอย่าง มีงบประมาณในการขับเคลื่อนนโยบายต่าง ๆ ได้อีกมาก ไม่จำเป็นต้องนำเงินแผ่นดินไปถมให้กับหน่วยงานที่สามารถบริหารจัดการงบประมาณได้ด้วยตนเอง

สมาชิกฯ อภิปรายแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่าง ๆ อาทิ เงินนอกงบประมาณ เช่น ทุนหมุนเวียน เงินอุดหนุนราชการ เงินฝาก เงินขายบิล เงินบูรณะทรัพย์สิน เงินบริจาค เงินช่วยเหลือจากต่างประเทศ เงินบำรุงการศึกษา และเงินบำรุงโรงพยาบาล มีจำนวนเงินมหาศาล แต่เหตุใดกรมบัญชีกลางไม่นำเข้ามามีการพิจารณางบประมาณแบบปกติ เพราะการพิจารณาเงินงบประมาณปกติมีกฎหมายกำหนดไว้ ตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณที่จะต้องมีการตั้งโครงการ มีการเสนอความจำเป็นของโครงการ ให้สำนักงบประมาณได้พิจารณาและผ่านคณะรัฐมนตรีและเข้าสู่วิธีการพิจารณาของสภา ตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณางบประมาณรายจ่ายประจำปี และปรับลดงบประมาณในแต่ละปี เพื่อให้เกิดความรอบคอบ รัดกุมในการพิจารณางบประมาณในแต่ละปี ส่วนเงินนอกงบประมาณไม่ได้เป็นเช่นนั้น จึงต้องมีการกำหนดการใช้เงินนอกงบประมาณให้มีประสิทธิภาพมากกว่าปัจจุบัน ขณะที่ต้องการให้หน่วยงานรัฐมีการกำหนดเรื่องเงินนอกงบประมาณให้มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ขอยกตัวอย่างที่มาของเงินนอกงบประมาณ ททบ. 5 เป็นหน่วยงานที่มีรายได้มาจากผู้ให้บริการโครงข่ายและเป็นผู้ให้บริการทีวีดิจิทัล ซึ่งคณะกรรมการศึกษาแนวทางการถ่ายโอนธุรกิจกองทัพบก พิจารณาการทำงานของ ททบ. 5 เพื่อการโปร่งใสตรวจสอบได้นั้น ที่ผ่านมามีการร้องขอข้อมูลเรื่องเงินนอกงบประมาณแต่ไม่ได้รับการตอบกลับแต่อย่างใด จึงเป็นเหตุผลที่ควรจะมีการปรับปรุงวินัยการเงินการคลังของรัฐให้มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ประเด็นข้อสังเกตของหน่วยงานที่ให้ความเห็นกลับมามีหน่วยงานให้ความเห็นในทำนองเดียวกัน 3 หน่วยงาน ว่าไม่เห็นด้วย หากมีการแก้ไขยกเลิกเรื่องข้อตกลงจะทำให้เกิดความยุ่งยากกับกระทรวงการคลัง ทั้งนี้ ระหว่างความโปร่งใสตรวจสอบได้แล้วตั้งอยู่บนผลประโยชน์ กับความสะดวก จะเลือกสิ่งใด การร่างกฎหมายฉบับนี้จะทำให้เกิดความรัดกุมมากยิ่งขึ้น ส่วนกระทรวงการคลังควรจะออกแบบการกำกับเงินนอกงบประมาณให้ดียิ่งขึ้น มีความโปร่งใส ปราศจากทุจริตคอร์รัปชัน และเกิดประโยชน์กับการใช้งบประมาณของประเทศมากที่สุด

นายจุลพันธ์ อมรวิวัฒน์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง ชี้แจงว่า คณะรัฐมนตรีได้รับร่างไปพิจารณา 60 วัน ไม่ใช่เป็นการอุ้มหรือนำกฎหมายไปทำอะไรที่ผิดกติกา โดยข้อบังคับการประชุมฯ ข้อ 118 กำหนดไว้ชัดเจนว่า เป็นอำนาจของคณะรัฐมนตรีที่จะสามารถรับร่างพระราชบัญญัติไปพิจารณาก่อนลงมติได้ เพื่อนำข้อมูลมาให้กับสภาผู้แทนราษฎร เป็นสิ่งที่หน่วยงานของรัฐต้องไปพิจารณาความเหมาะสม ความถูกต้อง ความชอบ ความขัดกันของกฎหมาย

และนำเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรเพื่อให้สมาชิกฯ มีข้อมูล โดยมีการแก้ไขในประเด็นสำคัญ คือ การแก้ไขวรรคสามของมาตรา 28 เรื่องของเงินตามมาตรา 28 ให้มีการส่งยอดคงค้างต่อสาธารณะผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และการทำรายงานหนี้สาธารณะและให้เปิดเผยรายงานต่อสาธารณะตามสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งจากการฟังสมาชิกฯ ได้อภิปรายหลังจากมีการชี้แจงของคณะรัฐมนตรีแล้วเห็นว่าสมาชิกฯ ไม่ได้ตั้งใจใน 2 ประเด็นนี้ เพราะมีการชี้แจงที่ค่อนข้างชัดเจน เช่น มาตรา 28 ทางหน่วยงานจะต้องทำเป็นส่วนหนึ่งของรายงานความเสี่ยงทางการคลังประจำปีซึ่งกระทรวงการคลังมีหน้าที่ดำเนินการให้แล้วเสร็จในช่วงเดือนมีนาคมของทุกปี นำเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายการเงินของรัฐเพื่อประกอบการพิจารณาแผนการคลังและเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ จากนั้น รายงานเหล่านี้จะเป็นที่เปิดเผยทางอิเล็กทรอนิกส์อยู่แล้ว ซึ่งยอดภาระคงค้างของการชดเชยค่าใช้จ่ายของรัฐบาลตามมาตรา 28 ที่ปรากฏอยู่ ณ วันสิ้นปีงบประมาณ โดยได้ดำเนินการตามกลไกที่มีอยู่เป็นปกติ ซึ่งไม่เป็นความลับและไม่ได้เป็นตัวเลขที่ไม่ควรเปิดเผย ส่วนประเด็นที่มีการอภิปรายค่อนข้างมากคือ การแก้ไขมาตรา 61 ของพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐในส่วนของเงินนอกงบประมาณที่ให้นำฝากไว้ที่กระทรวงการคลังเว้นแต่มีกฎหมายกำหนดเป็นอย่างอื่นโดยไม่ให้ทำข้อตกลง เพื่อให้หน่วยงานสามารถมีเงินนอกงบประมาณไปบริหารจัดการได้ ซึ่งหน่วยงานของรัฐได้ดำเนินการให้ข้อสังเกตมาเป็นจำนวนมาก อาทิ การที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐสามารถทำข้อตกลงในเรื่องของเงินนอกงบประมาณได้นั้นเป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐเพราะกลไกตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ เน้นผลสัมฤทธิ์คือการปฏิบัติภารกิจของหน่วยงานให้ได้ประสบความสำเร็จ ซึ่งการที่ต้องมีเงินบางส่วนในการบริหารจัดการนี้เป็นความจำเป็นสำหรับการบริหารจัดการสภาพคล่องเพื่อให้เกิดความคล่องตัว ความสะดวกรวดเร็ว ในส่วนของข้อห่วงใยในประเด็นเงินนอกงบประมาณมีจำนวนมหาศาลนั้น ขอเรียนว่าส่วนใหญ่คือเงินที่อยู่ในกองทุนหมุนเวียน เช่น กองทุน กบข. กองทุนประกันสังคม ซึ่งเป็นเงินที่แม้แต่รัฐบาลก็ไม่สามารถที่จะเข้าไปบริหารจัดการได้เพราะความเป็นเจ้าของไม่ใช่รัฐบาลแต่เป็นข้าราชการและพี่น้องประชาชนที่ได้ดำเนินการประกอบอาชีพและเข้ามาสู่กองทุนต่าง ๆ

จากนั้น ที่ประชุมมีมติไม่รับหลักการร่างพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ด้วยคะแนน 245 เสียง

5) เรื่องที่ค้างพิจารณา

5.1 ร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายเท่าพิภพ ลิ้มจิตรกร กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

เนื่องจากมีร่างพระราชบัญญัติที่มีลักษณะทำนองเดียวกันอีก 2 ฉบับ คือ พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นางศิริวรรณ ปราศจากศัตรู กับคณะ

เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายชนินทร์ รุ่งธนเกียรติ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ซึ่งเป็นเรื่องตามระเบียบวาระที่ 5.35 – 5.36 ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 26 ปีที่ 2 ครั้งที่ 23 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ 11 กันยายน 2567) โดยประธานฯ เห็นว่า ร่างพระราชบัญญัติทั้ง 3 ฉบับ มีลักษณะทำนองเดียวกัน สามารถนำมาพิจารณาพร้อมกันได้ตามข้อบังคับการประชุมฯ ข้อ 55 (2) ซึ่งที่ประชุมเห็นชอบ

นายเทพาพิภพ ลิ้มจิตรกร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกรุงเทพมหานคร พรรคประชาชน แฉลงหลักการและเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ดังนี้

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 เพื่อกำหนดให้ผู้ประสงค์ผลิตสุราเฉพาะเพื่อการค้าที่ต้องขออนุญาตผลิต และกำหนดกรอบให้หน่วยงานที่รับผิดชอบสามารถกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขออนุญาตผลิตสุราเพื่อการค้าอย่างเหมาะสมยิ่งขึ้น ซึ่งเป็น การแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 153

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 กำหนดให้บุคคลผู้ประสงค์จะผลิตสุราหรือมีเครื่องกลั่นสำหรับผลิตสุราไว้ในครอบครองต้องขออนุญาตต่ออธิบดีและปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่บทบัญญัติดังกล่าวไม่มีการกำหนดกรอบเนื้อหาในการออกกฎกระทรวงไว้ให้เหมาะสม ทำให้กฎกระทรวงที่ออกตามความบทบัญญัตินั้นกำหนดคุณสมบัติผู้ขออนุญาตและเงื่อนไขอื่นที่จำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ ผู้ประสงค์ผลิตสุราเพื่อการค้ารายเล็กหรือรายย่อยไม่สามารถประกอบอาชีพตามกฎหมายได้ จึงเป็นหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ไม่คุ้มครองบุคคลให้มีเสรีภาพในการประกอบอาชีพอย่างเหมาะสมเพียงพอตามมาตรา 40 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย สมควรต้องปรับปรุงโดยกำหนดกรอบเนื้อหาของกฎกระทรวงให้เป็นธรรม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญ

1. แก้ไขเพิ่มเติมให้การผลิตสุราสามารถกระทำได้โดยทั่วไป แต่หากประสงค์จะผลิตสุราเพื่อการค้าอันเป็นการประกอบอาชีพที่สุจริต ต้องอยู่ภายใต้กฎหมายว่าด้วยภาษีสรรพสามิต โดยต้องขออนุญาตตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามที่กำหนดในกฎกระทรวง และเพื่อให้ความคุ้มครองบุคคลให้มีเสรีภาพในการประกอบอาชีพผลิตสุราและจัดระเบียบการประกอบอาชีพผลิตสุราให้เหมาะสม จึงกำหนดกรอบเนื้อหาของหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในกฎกระทรวงที่ต้องไม่กำหนดข้อจำกัดอันเป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ (ร่างมาตรา 3)

2. กำหนดบทเฉพาะกาล ดังนี้

2.1 กำหนดรองรับกฎหมายลำดับรองที่ออกตามพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 โดยให้ใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีกฎกระทรวง หรือประกาศที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และกำหนดให้การดำเนินการออกกฎกระทรวง หรือประกาศฉบับใหม่ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 180 วัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา 4)

2.2 กำหนดรองรับคำขอที่ได้ยื่นไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา 5)

2.3 กำหนดรองรับใบอนุญาตที่ออกตามพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 (ร่างมาตรา 6)

3. ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา 7)

นางศิริวรรณ ปราศจากศัตรู สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ พรรครวมไทยสร้างชาติ แถลงหลักการและเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ดังนี้

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 ซึ่งเป็นการแก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 153

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 กำหนดให้บุคคลผู้ประสงค์จะผลิตสุราต้องขออนุญาตตามมาตรา 153 บทบัญญัติดังกล่าวมิได้มีบทบัญญัติเพื่อการส่งเสริมผลิตผลและผลิตภัณฑ์อันเกิดจากกิจกรรมภายในประเทศเพื่อใช้ในการผลิตสุรา จึงเห็นควรให้ส่งเสริมการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรในประเทศจากการสร้างอัตลักษณ์ผลิตภัณฑ์ เพิ่มศักยภาพการแข่งขันของประชาชน ส่งเสริมระบบการรวมกลุ่มสหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และองค์กรเกษตรกร ลดการผูกขาด สร้างการแข่งขันที่เป็นธรรม โดยกำหนดให้สุราที่ได้รับใบอนุญาตสามารถผสมผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์อันเกิดจากกิจกรรมในประเทศ แต่งสี แต่งกลิ่นเพื่อสร้างอัตลักษณ์เฉพาะได้ ซึ่งจะเป็นการสร้างโอกาสให้แก่ประชาชนที่รอคอยการแก้ไขมาตรานี้นานมาอย่างยาวนาน รวมทั้งเป็นการสร้างโอกาสให้ประชาชนพร้อมความรับผิดชอบต่อสังคม โดยร่างพระราชบัญญัตินี้จะทำให้พี่น้องประชาชนที่ทำธุรกิจนี้รายย่อยได้พัฒนาสุราพื้นบ้านตามภูมิปัญญาและอัตลักษณ์ของท้องถิ่นได้ สามารถใช้ผัก ผลไม้ ในชุมชนของตนเองให้มีมูลค่าเพิ่มและสร้างรายได้ให้กับชุมชน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญ

1. กำหนดให้การผลิตสุราที่ได้รับใบอนุญาต สามารถผสมผลิตผลหรือผลิตภัณฑ์อันเกิดจากกิจกรรมในประเทศ แต่งสี แต่งกลิ่นเพื่อสร้างอัตลักษณ์เฉพาะได้ จะช่วยสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้า

เกษตรในประเทศจากการสร้างอัตลักษณ์ผลิตภัณฑ์ ส่งเสริมการรวมกลุ่มของประชาชน สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และองค์กรเกษตรกร ลดการผูกขาดและสร้างการแข่งขันที่เป็นธรรม (ร่างมาตรา 3)

2. กำหนดให้บรรดากฎกระทรวง ประกาศ หรือระเบียบที่ออกตามความในพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะมีกฎกระทรวง ประกาศ หรือระเบียบที่ออกตามความในพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และการดำเนินการออกกฎกระทรวง ประกาศ หรือระเบียบตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จ ภายใน 180 วัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากไม่สามารถดำเนินการได้ให้รัฐมนตรีรายงานเหตุผลที่ไม่อาจดำเนินการได้ต่อคณะรัฐมนตรี (ร่าง มาตรา 4)

3. กำหนดให้คำขอใดที่ได้ยื่นไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและยังอยู่ในระหว่างการพิจารณาให้ถือเป็นคำขอตามพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้โดยอนุโลม และหากคำขอดังกล่าวมีข้อแตกต่างไปจากคำขอตามพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ให้อธิบดีมีอำนาจสั่งให้แก้ไขเพิ่มเติมคำขอเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ได้ (ร่างมาตรา 5)

4. กำหนดให้ใบอนุญาตที่ออกตามความในมาตรา 153 แห่งพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้ต่อไปได้จนกว่าจะสิ้นอายุใบอนุญาต (ร่างมาตรา 6)

นายชินนทร์ รุ่งธนเกียรติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ พรรคเพื่อไทย
แถลงหลักการและเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ดังนี้

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 มาตรา 153 กำหนดสาระสำคัญของกฎกระทรวงที่ออกตามความในบทบัญญัติดังกล่าว เพื่อให้การขออนุญาตผลิตสุราหรือมีเครื่องกลั่นสำหรับผลิตสุราไว้ในครอบครอง มีหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่เหมาะสมยิ่งขึ้น

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 มาตรา 153 กำหนดให้บุคคลผู้ประสงค์จะผลิตสุราหรือมีเครื่องกลั่นสำหรับผลิตสุราไว้ในครอบครองให้ยื่นคำขออนุญาตต่ออธิบดี และปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด ส่วนการขออนุญาต และการออกใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่เนื่องจากบทบัญญัติดังกล่าวมิได้กำหนดสาระสำคัญเพื่อเป็นกรอบสำหรับการออกกฎกระทรวง ทำให้กฎกระทรวงที่ออกใช้

บังคับกำหนดเงื่อนไขที่สร้างภาระแก่ผู้ขออนุญาตเกินความจำเป็นและเป็นการกีดกันผู้ประกอบการรายย่อย ไม่สอดคล้องกับเสรีภาพในการประกอบอาชีพของบุคคลตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติรับรองและคุ้มครองไว้ จึงสมควรปรับปรุงบทบัญญัติดังกล่าว โดยกำหนดสาระสำคัญที่จะกำหนดในกฎกระทรวง เพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพของผู้ประกอบการรายย่อย ขณะเดียวกันก็ต้องมีการควบคุมคุณภาพเพื่อความปลอดภัยของผู้บริโภคไปพร้อมกันด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญ

1. กำหนดชื่อร่างพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา 1)
2. กำหนดวันใช้บังคับพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา 2)
3. แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 153 แห่งพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต โดยกำหนดให้กฎกระทรวงซึ่งออกตามความในวรรคสองของมาตราดังกล่าวที่กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการขออนุญาตและการออกใบอนุญาตอย่างน้อยให้มีสาระสำคัญในการส่งเสริมผู้ประกอบการรายย่อยให้สามารถประกอบอาชีพของตนได้ โดยไม่สร้างเงื่อนไขหรือภาระให้แก่ผู้ขออนุญาตเกินความจำเป็น เปิดโอกาสให้สถาบันเกษตรกรตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม วิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และวิสาหกิจชุมชน ได้เข้าถึงใบอนุญาตเช่นเดียวกับบุคคลทั่วไป เพื่อส่งเสริมการขยายตัวของเศรษฐกิจฐานราก ทั้งนี้ ต้องไม่กำหนดถึงกำลังการผลิตและทุนจดทะเบียนขั้นต่ำ แต่ให้คำนึงถึงคุณภาพและความปลอดภัยของผู้บริโภคเป็นสำคัญด้วย โดยยังคงหลักการว่าการผลิตสุราจะต้องมีการขออนุญาต (ร่างมาตรา 3)
4. กำหนดบทเฉพาะกาล ดังนี้
 - 1) กำหนดให้บรรดากฎกระทรวง ประกาศ หรือระเบียบที่ออกตามความในพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 ที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีกฎกระทรวง ประกาศ หรือระเบียบที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้ดำเนินการออกกฎกระทรวง ประกาศ หรือระเบียบที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัตินี้ให้แล้วเสร็จใน 180 วัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา 4)
 - 2) กำหนดให้คำขอใดที่ได้ยื่นไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและยังอยู่ระหว่างการพิจารณาให้ถือเป็นคำขอตามพระราชบัญญัตินี้โดยอนุโลม และหากคำขอดังกล่าวมีข้อแตกต่างไปจากคำขอตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้อนุญาตแจ้งให้ผู้ขอแก้ไขหรือดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา 5)
 - 3) กำหนดให้ใบอนุญาตที่ออกตามความในมาตรา 153 แห่งพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้ได้ต่อไปจนกว่าจะสิ้นอายุใบอนุญาต (ร่างมาตรา 6)

5. กำหนดให้รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา 3)

สมาชิกฯ อภิปรายแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และข้อสังเกตในประเด็นต่าง ๆ อาทิ การใช้เสรีภาพในการประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองและครอบครัว แต่เสรีภาพต้องไม่นำไปสู่ภัยคุกคามหรืออันตรายต่อบุคคลอื่น ซึ่งรัฐมีหน้าที่อำนวยความสะดวกและควบคุมไม่ให้เกิดอันตรายต่อประชาชน ส่วนอาชีพการผลิตและจำหน่ายแอลกอฮอล์ เป็นการรอคอยของสังคมที่จะให้เกิดการแก้ไขกฎหมายเพื่อเป็นการลดเงื่อนไขหรืออุปสรรคที่เป็นข้อจำกัด และเปิดทางให้ธุรกิจรายย่อยหรือผู้ผลิตรายใหม่ได้เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในตลาดการค้าแอลกอฮอล์ ทั้งนี้ เพื่อให้สินค้ามีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น และเพื่อเป็นการสนับสนุนความเข้มแข็งธุรกิจท้องถิ่นและสร้างรายได้ใหม่ ๆ ให้กับประชาชน หรือการผลักดันสุราพื้นบ้านหรือสุราชุมชน ซึ่งในร่างพระราชบัญญัติได้เขียนเนื้อหาสาระสนับสนุนสิทธิเสรีภาพของประชาชนให้เกิดความเท่าเทียมกัน มีความจำเป็นในการลดกฎเกณฑ์เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดี ที่ผ่านมามีการแก้ไขให้ผู้ผลิตรายย่อยสามารถผลิตได้เฉพาะสุราขาว โดยมีเหตุผลด้านความปลอดภัย ปัจจุบันกระบวนการในการผลิตสุรามีความก้าวหน้าไปมาก เทคโนโลยีการกลั่นสุราในการเจือส่วนผสมที่มาจากผลไม้ที่เป็นสินค้าทางการเกษตรเข้ามาผสมในสุราที่เกิดจากวิสาหกิจชุมชนมีการพัฒนาก้าวหน้าไปมาก ดังนั้น ถึงเวลาที่รัฐบาลและสภาผู้แทนราษฎรจะช่วยกันปลดล็อกให้สุราพื้นบ้านและวิสาหกิจชุมชนสามารถผลิตสุราสี หรือสุรากลั่นได้โดยควบคุมคุณภาพให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กรมสรรพสามิตกำหนดเพื่อความปลอดภัยของผู้บริโภค ปัจจุบันตลาดแอลกอฮอล์มีมูลค่าสูงแต่มีผู้ประกอบการเพียงไม่กี่รายที่จะสร้างรายได้จากกลุ่มตลาดนี้ ตลาดแอลกอฮอล์สามารถสร้างงาน สร้างรายได้ให้กับอุตสาหกรรม ทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ และยังเป็นการส่งเสริมผลผลิตทางการเกษตรหลายชนิดที่นำมาทำเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็นช่องทางในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้เกษตรกร ด้านการเพิ่มมูลค่าบรรจุภัณฑ์ที่ใช้บอกเล่าเรื่องราวของชุมชน สร้างคุณค่าให้สินค้า นอกจากนี้ ยังเชื่อมโยงไปถึงธุรกิจอาหารและร้านอาหารอีกด้วย ประเด็นการผลิตสุราเพื่อบริโภคเองที่ไม่ต้องขออนุญาตจากรัฐในการผลิต ซึ่งสมาชิกฯ ไม่เห็นด้วยเพราะการผลิตสุราควรได้รับการอนุญาตทุกครั้งเพื่อควบคุมการผลิตและความปลอดภัยของผู้บริโภค แต่การขอผลิตเพื่อบริโภคเองอาจจะมีการลดทอนหรือการแก้ไขให้เกิดความคล่องตัวมากขึ้น ประเด็นการเก็บภาษีสรรพสามิตและภาษีที่เกี่ยวข้องกับสุรา ให้เป็นรายได้หลักของกรมสรรพสามิตในการนำมาพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนต่อไป

อย่างไรก็ตาม ได้มีสมาชิกฯ ไม่เห็นด้วยกับการให้ประชาชนเข้าถึงหรือดื่มแอลกอฮอล์โดยง่าย เพราะเห็นข้อเสียมากกว่าข้อดี อีกทั้งยังมีผลเสียตามมาอีกมาก โดยมองถึงความไม่คุ้มค่าที่ต้องมีผู้สูญเสียเมื่อมีคนเมาแล้วขับ ซึ่งหากเป็นเช่นนั้นเมื่อกฎหมายฉบับนี้ผ่านไปได้ จะเป็นการส่งเสริมให้พี่น้องประชาชนเป็นนักดื่มกันมากขึ้น แล้วที่ผ่านมาในการรณรงค์เมาไม่ขับหรือการรณรงค์ดเหล้า

อื่น ๆ จะเป็นการสูญเสียเปล่า ทั้งนี้ ในการสนับสนุนสินค้าเกษตรหรือส่งเสริมอาชีพยังมีอีกหลายวิธีที่จะช่วยเหลือ จึงไม่เห็นด้วยกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้

เมื่อสมาชิกฯ อภิปรายเป็นเวลาพอสมควรแล้ว และผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติอภิปรายสรุปเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ได้มีสมาชิกฯ เสนอให้แยกลงมติทีละฉบับ ในขณะที่มีสมาชิกฯ เห็นว่าสามารถลงมตรวมกันได้ ประธานฯ จึงถามมติที่ประชุม โดยที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้แยกลงมติทีละฉบับด้วยคะแนน 225 เสียง ทั้งนี้ ได้มีสมาชิกฯ ท้าข้อต่อที่ประชุมว่า จากการที่ได้ติดตามการประชุมมาตลอดทั้งวัน กฎหมายฉบับนี้ สมาชิกฯ ได้แสดงความคิดเห็นเป็นจำนวนมาก แต่ยังมีสิ่งที่มีความเห็นไม่ตรงกันเล็กน้อยในเรื่องหลักการของทั้ง 3 ร่าง จึงต้องการให้เวลาสมาชิกฯ ได้ทำความเข้าใจในหลักการของทั้ง 3 ร่างดังกล่าว และขอให้มีการลงมติในสัปดาห์หน้า ประธานฯ จึงได้สั่งปิดประชุมในเวลา 19.39 นาฬิกา

ปิดประชุมเวลา 19.39 นาฬิกา

จัดทำโดย กลุ่มงานสื่อมวลชน สำนักประชาสัมพันธ์
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร